

Inspectierapport

Zorgplicht Primaire Waterkeringen

Waterschap Hollandse Delta

Datum: 15 mei 2018

Kenmerk: 180312

ILT
Water, Producten en Stoffen

Graadt van Roggenweg 500 te Utrecht

Inhoudsopgave

Gegevens van de inspectie	3
1 Samenvatting	4
2 Inleiding	5
3 Uitvoering inspectie	6
3.1 Kader en Basiseisen Zorgplicht Primaire Waterkeringen	6
3.2 Werkwijze	6
3.3 Oordeelsvorming	7
4 Oordelen en toelichting	8
4.1 Inrichting	8
4.1.1 Inrichting op strategisch niveau	8
4.1.2 Inrichting op tactisch algemeen niveau	9
4.1.3 Inrichting op tactisch operationeel niveau	10
4.2 Uitvoering	12
5 Conclusie	14
Bijlage: Basiseisen	15

Gegevens van de inspectie

Waterkeringbeheerder:	Waterschap Hollandse Delta
Bezoekadres:	Handelsweg 100 2988 DC Ridderkerk
Postadres:	Postbus 4103 2980 GC Ridderkerk
Naam lid Dagelijks Bestuur	[REDACTED]
Naam lid Directie	Dhr. J. Aleman
Naam contactpersoon:	[REDACTED]
Namen inspecteurs ILT:	[REDACTED]
Periode uitvoering inspectie:	Eerste halfjaar 2018

1 Samenvatting

Namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) vanaf 1 januari 2014 wettelijk belast met het toezicht op de primaire waterkeringen. De waterkeringbeheerder heeft de wettelijke taak om de primaire waterkeringen aan de veiligheidseisen te laten (blijven) voldoen en voor het preventieve beheer en onderhoud te zorgen. De primaire waterkeringen moeten daarvoor regelmatig geïnspecteerd worden om te beoordelen of de fysieke toestand nog in overeenstemming is met de veiligheidseisen.

Voor de uitvoering van de zorgplicht is het Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen opgesteld. Het Kader geeft een nadere specificatie van de zorgplicht en onderscheidt twaalf activiteiten die gezamenlijk inhoud geven aan de zorgplicht. De waterkeringbeheerder is zelf verantwoordelijk voor de inrichting en de uitvoering van de activiteiten van de zorgplicht en dient daar toezicht op te houden.

De ILT maakt in haar toezicht onderscheid in strategisch, tactisch en operationeel niveau. Op strategisch niveau wil de ILT zicht krijgen op de vastgelegde bestuurlijke visie en ambities van de waterkeringbeheerder. Op tactisch niveau wil de ILT zich een beeld vormen van de wijze waarop de zorgplicht binnen de organisatie is ingericht en hoe deze ambtelijk wordt aangestuurd. Voor de uitvoering zijn de Basiseisen zorgplicht primaire waterkeringen leidend, die de waterkeringbeheerders zichzelf hebben opgelegd.

Voor de *inrichting* van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen oordeelt de ILT in de volgende algemene termen: geborgd (geen actie nodig), aandachtspunt (verbetering gewenst) of tekortkoming (verbetering noodzakelijk). Voor de *uitvoering* beoordeelt de ILT of aan de Basiseisen wordt voldaan.

Voor Waterschap Hollandse Delta zijn de inspectieresultaten kort samengevat als volgt:

De ILT heeft bij Waterschap Hollandse Delta één tekortkoming geconstateerd bij de uitvoering van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen. Deze tekortkoming is bij de activiteit 'bediening van de waterkerende kunstwerken' en meer specifiek bij het niet actueel zijn en houden van sluitingsprotocollen.

Daarnaast signaleert de ILT een aantal aandachtspunten. Zowel bij de inrichting van de zorgplicht op strategisch niveau als op tactisch algemeen niveau gaat het om één aandachtspunt. Bij de inrichting op tactisch operationeel niveau signaleert de ILT meerdere aandachtspunten. Deze aandachtspunten hebben veelal betrekking op de onderdelen 'risico's en prioritering', 'verantwoording' en 'evaluatie en bijstelling'.

Bij de uitvoering van de operationele activiteiten die onder de zorgplicht vallen stelt de ILT vast dat per activiteit niet aan één of meerdere basiseisen wordt voldaan, hetgeen naast eerdergenoemde tekortkoming, ook leidt tot aandachtspunten.

Samenvattend is de conclusie van de ILT dat Waterschap Hollandse Delta goed op weg is met het op orde krijgen van de inrichting en de uitvoering van de zorgplicht, maar dat er nog verbeteringen noodzakelijk (één tekortkoming), dan wel gewenst zijn (aandachtspunten), alvorens gesteld kan worden dat het Waterschap 'in control' is.

2 Inleiding

Doel van het toezicht

Naar aanleiding van een wijziging van de Waterwet is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat vanaf 1 januari 2014 verantwoordelijk voor het toezicht op de primaire waterkeringen. Namens de Minister is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) met deze toezichtstaak belast.

Het doel van het toezicht op de zorgplicht van de primaire waterkeringen is het bevorderen dat de waterkeringbeheerder voor de inrichting en de uitvoering van haar zorgplichttaken in control is.

De waterkeringbeheerder heeft de wettelijke taak om de primaire waterkeringen aan de veiligheidseisen te laten (blijven) voldoen en voor het preventieve beheer en onderhoud te zorgen. De zorgplicht verplicht de waterkeringbeheerder ook om, in de situatie dat de waterkeringen nog niet aan de wettelijke veiligheidsnormen voldoen, beheermaatregelen paraat te hebben om tijdens maatgevende omstandigheden overstromingsrisico's zo goed mogelijk te beperken. Daarvoor dienen de primaire waterkeringen regelmatig geïnspecteerd te worden om te beoordelen of de fysieke toestand nog in overeenstemming is met de veiligheidseisen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 3 beschrijft in het kort de uitvoering van de inspectie. Daarbij wordt uiteengezet naar welke aspecten van de zorgplicht is gekeken en hoe de ILT daarover informatie heeft verkregen. Dit hoofdstuk geeft ook aan op welke wijze de ILT op basis van die informatie tot oordeelsvorming is gekomen.

In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de inspectie bij Waterschap Hollandse Delta weergegeven en waar nodig toegelicht. Hoofdstuk 5 bevat de conclusie van de ILT.

In de bijlage zijn de Basiseisen voor de uitvoering van de zorgplicht opgenomen.

3 Uitvoering inspectie

3.1 **Kader en Basiseisen Zorgplicht Primaire Waterkeringen**

Als toetsingskader voor het toezicht geldt het Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen (maart 2015, hierna: het Kader), zoals dat door het Directoraat-generaal Ruimte en Water (DGRW) in samenspraak met de waterkeringbeheerders is opgesteld. Voor het operationele niveau zijn de Basiseisen Uitvoering Zorgplicht (hierna: Basiseisen) leidend.

Het Kader is een doelvoorschrift en geeft een nadere specificatie van de zorgplicht, zoals in de Waterwet staat vermeld. De waterkeringbeheerder is zelf verantwoordelijk voor de inrichting en de uitvoering van de activiteiten van de zorgplicht en dient daar intern toezicht op te houden, zodat de risico's worden beheerst. Samen met de Basiseisen vormt het Kader het uitgangspunt voor het toezicht van de ILT. De Basiseisen hebben de waterkeringbeheerders zichzelf opgelegd en geven de ondergrens aan van de kwaliteit van de uitvoering van de operationele activiteiten.

Het Kader onderscheidt twaalf activiteiten die gezamenlijk inhoud geven aan de zorgplicht. Voor de zeven operationele activiteiten (4, 7, 8, 9, 10, 11 en 12) hebben de waterkeringbeheerders Basiseisen opgesteld.

1. Lange termijn en over de grenzen
2. Juridisch Register Waterstaatswerken
3. Informatiemanagementsysteem
4. Beheren dagelijkse gegevens kering
5. Kennismanagement
6. Verantwoording over resultaten
7. Inspectie van de primaire kering
8. Onderhoud van de primaire kering
9. Vergunningverlening
10. Toezicht en handhaving
11. Bediening waterkerende kunstwerken
12. Calamiteitenzorg

3.2 **Werkwijze**

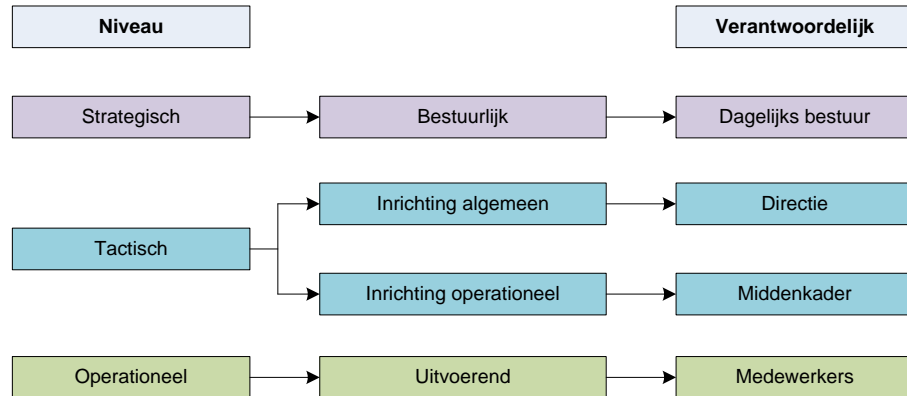
Bij de start van de inspectie heeft de ILT haar werkwijze toegelicht. Ook is een schriftelijke 'Toelichting voor de waterkeringbeheerders' opgesteld, waarin de werkwijze en de wijze van oordeelsvorming zijn uiteengezet. Daarnaast zijn de waterkeringbeheerders in kennis gesteld van de 'Toezichtstrategie van de ILT'. Beide documenten behoren onlosmakelijk bij dit rapport en staan op de internetsite van de ILT.

Om vast te stellen of de waterkeringbeheerder in control is betreffende haar zorgplichttaken voor de primaire keringen heeft de ILT voor systeemtoezicht gekozen in de vorm van audits met reality checks (interviews en veldinspecties).

De ILT maakt in haar toezicht onderscheid in strategisch, tactisch en operationeel niveau. Op strategisch niveau wil de ILT zicht krijgen op de vastgelegde bestuurlijke visie en ambities van Waterschap Hollandse Delta. Op tactisch niveau wil de ILT zich een beeld vormen van de wijze waarop de zorgplicht binnen de organisatie is ingericht en hoe deze ambtelijk wordt

aangestuurd. Op operationeel niveau wil de ILT inzicht krijgen in de wijze waarop Waterschap Hollandse Delta de zorgplicht uitvoert.

Voor het beoordelen van de inrichting op strategisch en tactisch (algemeen en operationeel) niveau, heeft de ILT aan Waterschap Hollandse Delta een aantal vragen gesteld.

Voor de beantwoording van die vragen, het aanleveren van documentatie en het wederhoor is gebruik gemaakt van een webapplicatie.

De inrichting is leidend voor de uitvoering. De Basiseisen voor de uitvoering kunnen als hulpmiddel worden benut voor de inrichting van de processen binnen de organisatie en de daarbij behorende inrichting van de organisatie.

De uitvoering van de hiervoor genoemde zeven uitvoeringsgerichte activiteiten heeft de ILT aan de hand van reality checks beoordeeld. De reality checks zijn uitgevoerd door middel van interviews met betrokken medewerkers en een veldinspectie. Daarbij is vastgesteld of de uitvoering van de zorgplicht door Waterschap Hollandse Delta aan de Basiseisen voldoet.

3.3 Oordeelsvorming

Inrichting op strategisch, tactisch algemeen en tactisch operationeel niveau

Er is sprake van een aantoonbare inrichting als de ILT het op basis van de verstrekte documenten eens is met de positieve beantwoording ('ja') van de vraag/vragen met betrekking tot de inrichting (geborgd).

Wanneer een onderdeel niet aantoonbaar is ingericht, oordeelt de ILT, per onderdeel, in de volgende termen:

- aandachtspunt (verbetering gewenst) of
- tekortkoming (verbetering noodzakelijk).

Uitvoering van de operationele activiteiten

Er is sprake van een uitvoering die voldoet aan de ondergrens als de ILT op basis van de reality checks heeft vastgesteld dat aantoonbaar aan de Basiseisen wordt voldaan.

Indien niet aan de Basiseisen wordt voldaan, oordeelt de ILT per Basiseis in de volgende termen:

- aandachtspunt (verbetering gewenst) of
- tekortkoming (verbetering noodzakelijk).

4 Oordelen en toelichting

In dit hoofdstuk worden de oordelen met een korte toelichting gegeven over de inrichting van de zorgplicht op strategisch, tactisch algemeen en operationeel niveau en over de uitvoering van de operationele activiteiten. De basis hiervoor wordt gevormd door de antwoorden van Waterschap Hollandse Delta op de inrichtingsvragen (de webapplicatie), de beoordeling van ILT van de uitvoering (de Basiseisen) en de bevindingen tijdens de veldinspectie. De gedetailleerde vastlegging hiervan is, inclusief de reactie in wederhoor van Waterschap Hollandse Delta, vastgelegd in documenten die door de ILT (ambtelijk) aan Waterschap Hollandse Delta zijn toegezonden.

4.1 Inrichting

4.1.1 *Inrichting op strategisch niveau*

Voor de inrichting op strategisch niveau hebben de vragen betrekking op de bestuurlijk (vastgelegde) visie en ambities, de bestuurlijke verantwoording en sturing en de bestuurlijke afstemming met aangrenzend areaal.

Het resultaat van de beoordeling van de inrichting van het strategisch niveau is als volgt:

	Visie en ambitie	Verantwoordelijkheid & sturing	Afstemming aangrenzend areaal
Strategisch niveau			A

Grijs = geborgd, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Oordeel

De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op strategisch niveau is bij Waterschap Hollandse Delta grotendeels geborgd. Het definitief regelen (met Rijkswaterstaat) van de beheersing van de risico's die samenhangen met zettingsvloeiing vormt nog een aandachtspunt. Hieraan wordt samen met Rijkswaterstaat gewerkt. Waterschap Hollandse Delta geeft aan dat de planning erop gericht is dat de regeling in 2018 bestuurlijk vastgesteld kan worden.

Waterschap Hollandse Delta heeft haar visie en ambitie voor de zorgplicht voor de primaire waterkeringen vastgelegd in haar Waterbeheerprogramma 2016-2021. Daarbij vindt de ILT het merkwaardig dat het Waterschap als prestatie-indicator heeft vastgesteld: '*Het oordeel van de Inspectie Leefomgeving en Transport over de invulling van de zorgplicht*'. De ILT had hier een *eigen* prestatie-indicator verwacht. Daarnaast is een ILT oordeel een momentopname en is niet zeker of en wanneer die oordeelsvorming wordt herhaald.

Naast de algemene bestuurlijke rapportage/verantwoording over alle doelen, rapporteert Waterschap Hollandse Delta met ingang van 2017 ook publiekelijk specifiek over de zorgplicht. Dit is weliswaar een 'eerste proeve'. De ILT vindt dit een goede ontwikkeling en verwacht dat dit wordt doorgezet.

4.1.2 *Inrichting op tactisch algemeen niveau*

Voor het tactisch algemeen niveau zijn vragen gesteld over de samenhang tussen de verschillende activiteiten en de ambtelijke aansturing daarvan, over het evalueren om overkoepelend te beoordelen of de zorgplicht doelmatig is ingericht en wordt uitgevoerd, over het kennismangement en over de juridische vastlegging van de gegevens van de primaire kering.

Het resultaat van de beoordeling van de inrichting van het tactisch algemeen niveau is als volgt:

	Samenhang en aansturing	Evaluatie en gevolg geven	Kennismangement	Juridische vastlegging geg. kering
Inrichting tactisch algemeen				A

Grijs = geborgd, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Oordeel

De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op tactisch algemeen niveau is bij Waterschap Hollandse Delta grotendeels geborgd. Het actueel houden van de leggers van de primaire waterkeringen is nog een aandachtspunt. Hoewel er wel een werkproces is ingericht voor het actueel houden van de legger, blijkt dat dit proces voor de primaire waterkeringen niet werkt. De huidige legger dateert van 2010 en is daarna niet meer geactualiseerd. Dat actualisatie wel degelijk nodig is, blijkt ondermeer uit de WBI beoordeling van dijktraject 25-1, waarin Waterschap Hollandse Delta aangeeft dat actualisatie nodig is.

Waterschap Hollandse Delta heeft in haar "Visie op waterveiligheid", respectievelijk 'Plan van aanpak Waterveiligheid' vastgelegd hoe de samenhang wordt gezien tussen de verschillende zorgplichtactiviteiten en hoe hierop wordt geëvalueerd en gestuurd met ondermeer een eigen nulmeting en een verbeteragenda zorgplicht. De ILT vindt dit een goed uitgangspunt voor de borging van de zorgplichtactiviteiten.

4.1.3 *Inrichting op tactisch operationeel niveau*

Voor de zeven uitvoeringsgerichte activiteiten hadden de vragen betrekking op de wijze waarop Waterschap Hollandse Delta de organisatie en de werkprocessen heeft ingericht, teneinde de activiteiten in overeenstemming met het Kader en de Basiseisen te kunnen uitvoeren. Het gaat daarbij om de onderdelen 'procesbeschrijvingen', 'procedures en werkinstructies', 'risico's en prioritering', 'planning', 'verantwoording' en 'evaluatie en bijstelling'.

Het resultaat van de beoordeling van de inrichting van het tactisch operationeel niveau is als volgt:

	Procesinrichting	Procedures en Werkinstructies	Risico's (en prioritering)	Planning	Verantwoording	Evaluatie en bijstelling
4. Beheren dagelijkse gegevens			A			A
7. Inspecteren					A	A
8. Onderhouden					A	
9. Vergunningverlening			A			A
10. Toezicht en handhaving						
11. Bediening kunstwerken					A	A
12. Calamiteitenzorg						A

Grijs = geborgd, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Oordeel

De inrichting van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen op het tactisch operationeel niveau is bij Waterschap Hollandse Delta voor veel onderdelen geborgd. Maar er is zijn nog een aantal aandachtspunten waarop verbetering mogelijk en gewenst is. Waar dat het geval is vallen de aandachtspunten steeds bij de onderdelen 'risico's en prioritering' (2x), 'verantwoording' (3x) of 'evaluatie en bijstelling' (5x).

Per activiteit volgt hieronder een korte toelichting.

Bij de activiteit 'Beheren dagelijkse gegevens' heeft de ILT de volgende aandachtspunten vastgesteld.

- Risico's en prioritering: Waterschap Hollandse Delta heeft geen expliciete risicoanalyse uitgevoerd voor deze activiteit. Er is wel een bewustzijn van risico's op dit vlak.
- Evaluatie en bijstelling: Waterschap Hollandse Delta geeft aan dat geen periodieke evaluaties op procesniveau voor deze activiteit zijn vastgesteld.

Bij de activiteit 'Inspecteren' heeft de ILT de volgende aandachtspunten vastgesteld:

- Verantwoording: Waterschap Hollandse Delta heeft (nog) geen prestatie-indicatoren voor de verantwoording over deze activiteit.
- Evaluatie en bijstelling: Dit onderdeel is niet ingericht. De in ontwikkeling zijnde inrichting, gebaseerd op een Meerjaren Bedrijfsvoerings Plan (MBP) met IBO-concepten, zal naar verwachting leiden invulling van dit onderdeel.

Het Waterschap heeft de ILT tijdens de interviews geïnformeerd over de op handen zijnde transitie naar een MBP. De ILT vindt dit een ambitieus traject, waarbij het beheer (het actueel houden) van de verschillende harde 'links' in het MBP naar de mening van de ILT een risico is.

Bij de activiteit 'Onderhouden' is er één aandachtspunt:

- Verantwoording: Waterschap Hollandse Delta heeft geen prestatie-indicator vastgesteld voor de verantwoording over het onderhoud aan de primaire waterkeringen, anders dan de uitputting van de budgetten.

Bij de activiteit 'Vergunningverlening' zijn door de ILT twee aandachtspunten vastgesteld:

- Risico's en prioritering: Waterschap Hollandse Delta heeft geen analyse uitgevoerd naar de factoren die de tijdige en kwalitatief goede procesuitvoering kunnen bedreigen. Wel heeft de ILT geconstateerd dat er uit het MJP VG 2018-2021 bewustzijn blijkt van de noodzaak van goede interne afstemming en inspelen op externe ontwikkelingen (zoals de komst van de Omgevingswet) bij de vergunningverlening.
- Evaluatie en bijstelling: Periodieke evaluaties op procesniveau en bijstelling van het werkproces op basis daarvan zijn nog niet vastgelegd.

Voor de activiteit 'Toezicht en handhaving' zijn door de ILT geen aandachtspunten of tekortkomingen vastgesteld. Wel geldt dat aan deze activiteit een gedateerd en niet formeel vastgesteld plan ten grondslag ligt. Het vaststellen van een actueel toezicht en handavingsplan plan is gewenst.

Voor de activiteit 'Bediening waterkerende kunstwerken' gelden twee aandachtspunten:

- Verantwoording: Waterschap Hollandse Delta geeft aan niet vastgelegd te hebben met welke frequentie wordt gerapporteerd om verantwoording af te leggen aan het management of het bestuur.
- Evaluatie en bijstelling: Periodieke evaluatie op procesniveau van de bediening van kunstwerken bij hoogwater (zowel in de koude fase als in fase 3 van het calamiteitenplan) is niet vastgelegd. Er is wel informatie verstrekt over de aanpassing van sluitpeilen.

Bij de activiteit 'Calamiteiten zorg' heeft de ILT het volgende aandachtspunt vastgesteld` :

- Evaluatie en bijstelling: De calamiteiten zorg wordt periodiek geëvalueerd. Maar het actief sturen op basis van de resultaten van deze evaluaties is een punt van aandacht. Wel signaleert de ILT dat Waterschap Hollandse Delta goede voornemens heeft om de programmasturing voor de calamiteiten zorg te verbeteren.

4.2 Uitvoering

De Basiseisen (zie bijlage) vormen een uniform kader van en voor de waterkeringbeheerders. Ze beschrijven het minimumniveau voor de uitvoering van de zeven operationele activiteiten en richten zich op de uitvoering van de activiteiten daarvan en maken een normatieve uitspraak door de ILT over de uitvoering van de zorgplicht mogelijk.

Het resultaat van de beoordeling van de uitvoering van de zorgplicht is als volgt:

	Basiseis				
	1	2	3	4	5
4. Beheren dagelijkse gegevens	A		A	A	
7. Inspecteren				A	
8. Onderhouden		A			A
9. Vergunningverlening				A	
10. Toezicht en handhaving	A			A	
11. Bediening waterkerende kunstwerken	A		A	A	T
12. Calamiteitszorg	A				

Grijs = voldoet aan Basiseis, A = Aandachtspunt, T = Tekortkoming

Geel = geen Basiseis geformuleerd

Oordeel

Waterschap Hollandse Delta voldoet voor geen van de zeven operationele activiteiten aan alle daarvoor geldende Basiseisen. Dat leidt tot één of meerdere aandachtspunten per activiteit. Voor 'Bediening waterkerende kunstwerken' komt de ILT tot het oordeel dat hier ook sprake is van één tekortkoming.

Hieronder worden de aandachtspunten en de tekortkoming weergegeven en kort toegelicht.

Beheren dagelijkse gegevens

Voor deze activiteit heeft de ILT drie aandachtspunten vastgesteld. Bij Basiseis 1 is het aandachtspunt dat de set aan kerngegevens nog niet voor ieder object volledig is ingevuld in DAMO. Bij Basiseis 3 geldt dat Waterschap Hollandse Delta niet heeft vastgelegd binnen welke termijn gegevens moeten zijn bijgewerkt aan de door haar gestelde eisen (actualiteit, volledigheid) waardoor niet vastgesteld kan worden of hieraan wordt voldaan. Voort is periodieke evaluatie (Basiseis 4), evenals bij de inrichting (zie 4.1.3) een aandachtspunt.

Het bij Waterschap Hollandse Delta in ontwikkeling zijnde Informatieplan zal een belangrijke impuls geven aan de adequate inrichting en uitvoering van deze activiteit

Inspecteren

Voor deze activiteit heeft de ILT één aandachtspunt vastgesteld. Bij Basiseis 4 is, in lijn met het aandachtspunt bij de inrichting (zie 4.1.3), de uitvoering van de periodieke evaluatie van het inspecteren van waterkerende kunstwerken een aandachtspunt. Het aldaar genoemde in ontwikkeling zijnde MBP zal naar verwachting bijdragen aan de uitvoering van periodieke evaluatie van het werkproces.

Onderhouden

Voor deze activiteit heeft de ILT twee aandachtspunten vastgesteld. Bij Basiseis 2 is het aandachtspunt dat de afweging van onderhoudsmaatregelen impliciet en pragmatisch plaatsvindt en niet herleidbaar en zichtbaar wordt vastgelegd. Bij Basiseis 5 is het aandachtspunt het ontbreken van een periodieke evaluatie van het onderhoudsproces. Waterschap Hollandse Delta geeft aan in een overgang te zitten naar een expliciete evaluatie.

Vergunningverlening

Bij de uitvoering van de vergunningverlening leidt Basiseis 4 tot een aandachtspunt. Dit houdt verband met het feit dat een expliciete toets op handhaafbaarheid van de voorschriften in maatwerkvergunningen niet plaatsvindt. Een uitzondering hierop vormen de zeer complexe dossiers, waarbij de afdeling Handhaving in het voortraject wordt betrokken in het kader van de handhaafbaarheid.

Toezicht en handhaving

Voor deze activiteit heeft de ILT twee aandachtspunten vastgesteld. Hoewel de ILT geen reden heeft om aan te nemen dat er geen toezicht wordt gehouden of handhavend wordt opgetreden, heeft de ILT geconcludeerd dat niet aan Basiseis 1 wordt voldaan omdat er sprake is van een uit 2011 daterend en niet formeel vastgesteld plan. De uitvoering van toezicht en handhaving vindt nu ten opzichte van de situatie in 2011 organisatorisch gezien anders plaats. Voorst leidt niet aantoonbaar voldoen aan Basiseis 4 tot het aandachtspunt voor de eenduidige documentatie van toezichts- en handavingsdossiers in Powerbrowser. Recent (vanaf medio maart 2018) is daar overigens binnen Waterschap Hollandse Delta met de procedure 'Sleur en Pleur' een start mee gemaakt.

Bediening waterkerende objecten

Bij de uitvoering van deze activiteit is sprake van één tekortkoming en drie aandachtspunten. Daarbij is sprake van een zekere mate van samenhang. De vastlegging (logboek) van de hoogwatersluiting van kunstwerken die al in de koude fase gesloten worden is een aandachtspunt dat gerelateerd is aan Basiseis 1. Het niet kunnen vaststellen van de eenduidige documentatie, respectievelijk het niet kunnen ontsluiten daarvan zijn aandachtspunten bij Basiseis 3 en 4. Aan Basiseis 5 wordt niet aantoonbaar voldaan (aanpassing sluitingsprotocollen op basis van evaluatie van proefsluitingen of sluitingen bij hoog water). Het niet actueel zijn van het sluitingsprotocol voor de keersluis Spijkenisse onderstreept dit. De ILT vindt dit risicovol voor de veiligheid en categoriseert deze bevinding daarom als tekortkoming.

Calamiteitenzorg

In de uitvoering van de calamiteitenzorg signaleert de ILT één aandachtspunt gerelateerd aan Basiseis 1 en dat houdt verband met het feit dat noodvoorzieningen en bestrijdingsmiddelen niet periodiek op kwaliteit of de staat van onderhoud worden gecontroleerd. De noodpompen worden wel conform een jaarlijks testplan gecontroleerd.

5 Conclusie

De ILT heeft bij Waterschap Hollandse Delta één tekortkoming geconstateerd voor de inrichting en uitvoering van de zorgplicht voor de primaire waterkeringen. Deze tekortkoming hangt samen met de 'bediening van de waterkerende kunstwerken' en meer specifiek met het niet actueel zijn en houden van sluitingsprotocollen.

Daarnaast signaleert de ILT een aantal aandachtspunten. Zowel bij de inrichting van de zorgplicht op strategisch niveau als op tactisch algemeen niveau gaat het om één aandachtspunt. Bij de inrichting op tactisch operationeel niveau signaleert de ILT meerdere aandachtspunten. Deze aandachtspunten hebben veelal betrekking op de onderdelen 'risico's en prioritering', 'verantwoording' en 'evaluatie en bijstelling'.

Bij de uitvoering van de operationele activiteiten die onder de zorgplicht vallen stelt de ILT vast dat per activiteit niet aan één of meerdere basiseisen wordt voldaan, hetgeen naast eerdergenoemde tekortkoming, ook leidt tot aandachtspunten.

Op basis van de inspectieresultaten is de conclusie van de ILT dat Waterschap Hollandse Delta goed op weg is met het op orde krijgen van de inrichting en de uitvoering van de zorgplicht, maar dat er nog verbeteringen noodzakelijk (één tekortkoming), dan wel gewenst zijn (aandachtspunten), alvorens gesteld kan worden dat Waterschap Hollandse Delta 'in control' is.

Bijlage: Basiseisen

Activiteit	Basiseisen uitvoering zorgplicht
Inspectie van de primaire waterkering	<ol style="list-style-type: none"> 1. De inspecties worden conform plan en de daaruit volgende planning uitgevoerd. 2. De verkregen inspectieresultaten worden eenduidig vastgelegd. 3. Er worden vervolgacties belegd, indien inspectieresultaten hiertoe aanleiding geven. 4. Het inspectieproces wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Onderhoud van de primaire waterkering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het voorziene onderhoud wordt conform plan en de daaruit volgende planning uitgevoerd. 2. Voor het onvoorziene onderhoud zijn de afwegingen ter bepaling van het vervolg herleidbaar en zichtbaar. 3. De vastgestelde vervolgacties voor onvoorzien onderhoud zijn uitgevoerd. 4. Alle relevante onderhoudsgegevens worden actueel in het beheerregister of vergelijkbaar systeem opgenomen. 5. Het onderhoudsproces wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Bediening waterkerende kunstwerken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het sluiten van de waterkerende kunstwerken bij hoog water vindt plaats volgens het daarvoor geldende protocol. 2. Er zijn voldoende functionarissen die de sluiting conform protocol kunnen uitvoeren. 3. Het sluiten van de waterkerende kunstwerken wordt eenduidig gedocumenteerd. 4. Het sluiten van de waterkerende kunstwerken wordt periodiek voor het technisch functioneren beproefd en het sluitproces wordt geoefend conform de daarvoor geldende plannen en/of protocollen. 5. Oefeningen en sluitingen bij hoog water worden tijdig geëvalueerd en leiden, waar nodig, tot aanpassing van de in het protocol beschreven werkwijze.
Calamiteiten-zorg	<ol style="list-style-type: none"> 1. Periodiek wordt de aanwezigheid en de staat van onderhoud van de noodvoorzieningen gecontroleerd. 2. Er wordt opgeleid, getraind en geoefend volgens een OTO-plan (Opleiden, Trainen en Oefenen). 3. Oefeningen en/of calamiteiten worden tijdig geëvalueerd en leiden, waar nodig, tot geactualiseerde plannen en/of werkinstructies.
Vergunning-verlening	<ol style="list-style-type: none"> 1. Activiteiten van derden of de eigen organisatie op, aan of nabij een primaire waterkering is gereguleerd via algemene keurvoorschriften, het projectplan Waterwet ofwel door middel van een vergunning. 2. Toegestane activiteiten, die melding plichtig of vergunning plichtig zijn, zijn eenduidig gedocumenteerd. 3. Bij vergunningen zijn voorschriften gesteld om de veiligheid van de primaire waterkeringen te borgen. 4. Voorschriften voor werken op, aan of nabij de primaire waterkering worden op handhaafbaarheid getoetst. 5. Het proces van het toestaan via de keur of via een vergunning wordt periodiek geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld.
Toezicht en handhaving	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toezicht wordt uitgevoerd op basis van het toezichtplan gericht op <ol style="list-style-type: none"> a. gemelde en vergunde activiteiten (zowel 'tijdens de bouw' als daarna) b. 'illegale' activiteiten 2. De toezichthouder beschikt in de taakuitvoering over de volledige vergunning of melding 3. Bij geconstateerde overtreding van voorschriften en ingeval van illegale activiteiten wordt opgetreden conform de eigen handhavingsstrategie. 4. Alle resultaten van toezicht en handhaving worden eenduidig gedocumenteerd. 5. Het proces van toezicht en handhaving wordt geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld.
Beheren dagelijkse gegevens Kering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het beheerregister bevat de kenmerkende gegevens van de feitelijke toestand van de primaire keringen (dijken, kunstwerken, constructies). 2. De gegevens worden gevalideerd voordat ze in het beheerregister worden ingevoerd. 3. De organisatie heeft, conform de door haar gestelde eisen voor actualiteit en volledigheid, haar gegevens bijgewerkt over de kering. 4. Het proces beheren dagelijkse gegevens van de primaire waterkering wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.